

Нікріцухін А.О., студент,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Падун Р.В., к.ю.н.

ПОЗОВНА ФОРМА ЗАХИСТУ ПРАВ

Актуальність даної теми полягає в тому, що заінтересована особа має право в установленому порядку звертатися до суду за захистом порушеного або оспорюваного права, або охоронюваного законом інтересу і їй в цьому допоможуть.

Позов складається з таких елементів: предмет, підстава та зміст.

Предмет позову – це матеріально-правова вимога позивача до відповідача, яка впливає зі спірного правовідносини. Наприклад, власник вимагає повернення свого майна, кредитор – сплати боргу і т. д.

Підстава позову – це обставини, якими позивач обґрунтовує свої матеріально-правові вимоги до відповідача.

Зміст позову – це спосіб судового захисту, якого позивач вимагає від суду [1].

Позовна форма захисту прав зараз є одною із важливих проблем. Тому що багато хто обманює людей у різних ситуаціях, після чого пишуть заяву на відстоювання своєї правоти та повернення компенсації.

Проте у кожного є своя проблема позову та своя ситуація, яку потрібно виправити і довести свою правоту. Тому розглянувши мою тему потрібно для початку знати, хто має право на позов та які є види позовів. Адже без певних знань в цій сфері ви не зможете довести свою правоту та виграти суд.

І в результаті дослідження всіх статей на цю тему, покажу вам головні аспекти теми: право на позов-це складне правове поняття. Воно включає в себе право на пред'явлення позову (право на позов у процесуальному сенсі) і право на задоволення позову (право на позов в матеріально-правовому сенсі). Обидва ці правомочності тісно пов'язані між собою. Право на пред'явлення позову це право заінтересованої особи на звернення з позовом до суду за захистом порушеного або оспорюваного права або охоронюваного законом інтересу (право на правосуддя, судовий процес по конкретній суперечці). Право на задоволення позову-це право заінтересованої особи на примусове здійснення через суд свого вимоги до

відповідача. Якщо у зацікавленої особи є право на пред'явлення позову і право на задоволення позову, його суб'єктивне право в цьому випадку має отримати судовий захист. Передумови права на пред'явлення позову – це юридичні факти, з наявністю або відсутністю яких закон пов'язує виникнення у позивача права на пред'явлення позову по цивільній справі [2].

Залежності від характеру матеріально-правової вимоги, в науці цивільного процесуального права виділяють 3 види позовів:

- позови про визнання – це позови, в яких позивач просить суд встановити наявність або відсутність певних спірних прав або правовідносин. До таких належать, зокрема, позови про визнання батьківства, визнання права власності, визнання правочину недійсним та інші;

- позови про присудження (стягнення) – це позови, в яких позивач просить суд зобов'язати відповідача вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення (виконати зобов'язання);

- позови про перетворення – це позови, в яких позивач просить змінити або припинити спірне правовідношення (наприклад, позов про розірвання договору, про розірвання шлюбу, про зміну договору, про виселення).

Отже, для загалу можна сказати, що в цивільному процесі (крім загальних передумов) існують також спеціальні передумови права на пред'явлення позову. Вони встановлені законом для деяких категорій справ. Так, по ряду справ, що виникають з трудових правовідносин, встановлено попередній позасудовий порядок вирішення спору (заінтересована особа до звернення до суду повинно звернутися за вирішенням спору в КТС). По справах про розірвання шлюбу згода дружини під час вагітності та протягом трьох років після народження дитини на розлучення за вимогою її чоловіка є спеціальною передумовою права на пред'явлення позову.

Право на пред'явлення позову не залежить від наявності чи відсутності в заінтересованої особи права на позов в матеріально-правовому сенсі (право на задоволення позову). В момент пред'явлення позову лише передбачається, що таке право належить зацікавленій людині. Остаточо це питання вирішується судом при розгляді і вирішенні справи по суті [3].

Наявність або відсутність передумов права на пред'явлення позову перевіряється при прийнятті позовної заяви до провадження суду. Відсутність хоча б однієї з передумов тягне за собою відмову у прийнятті позовної заяви чи припинення провадження у справі, якщо це виявляється після порушення справи в суді.

Література

1. Цивільний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492.
2. Богля С.С. Судові витрати у цивільному судочинстві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. Національний університет внутрішніх справ МВС України. Харків., 2005. 235 с.
3. Приходько И.А. Доступность правосудия в арбитражном и гражданском процессе: основные проблемы. СПб.: Изд-во юрид. ф-та С.-Петербур. гос. ун-та, 2005. 158 с.

УДК 347.9 (043.2)

Перегуда П.О., студент,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Падун Р.В., к.ю.н.

НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Реформа процесуального законодавства завершилася вже понад рік тому. Незважаючи на те, що судова практика врегулювала питання застосування багатьох інститутів, деякі з них все ще сприймаються як новаторські. Одним з таких інститутів є інститут наказного провадження, тому на мою думку ця тема є актуальною на сьогодні.

На форумах, брифінгах та круглих столах, присвячених новелам процесуального законодавства, наказне провадження було охарактеризоване як інститут, покликаний спростити процедуру стягнення заборгованості та заощадити час кредиторам. Тому я спробую з'ясувати, чи виконало наказне провадження покладені на нього функції.

Господарський процесуальний кодекс України [2] передбачає такі вимоги для видачі судового наказу:

- відсутність спору про право;
- вимога про стягнення заборгованості виникає на підставі письмового договору;
- сума заборгованості не перевищує 100 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (станом на травень 2019 р. сума становить 192 100, 00 грн).

Якщо грошові вимоги відповідають вищевказаним критеріям, кредитор має право звернутися до суду із заявою про видачу судового наказу. Суд розглядає заяву про видачу судового наказу протягом 5-ти днів з дня її надходження, а потім видає судовий